

51:sen

Dauidin Psalmin

Selitys

Doctor Martin Lutherusfelda.

suomentti

FRED. GABRIEL HEDBERG.

Toinen Osapano.

SULUSKA, 1844.

Präntätty Christ, Evert Warkkin työlönä.

*Ämin Kirian rikkom-
teian eduna lausumia*

Gillas till tryckning. *Tryck. H. K.*

Åbo Domkapitel, *min*

den 22 Sept. 1841. *Åbo*

På befallning
A. G. DAHL.

Anden Jahain selitys

Suomentajan Esipuhe.

Toinen vuosi on jo kulumasa sitten kuin minä lähetettiin pois yhdestä rakkaasta Seurakunnasta, josta ilolla näjin Jumalan sanan rupiawan hedelmätä kantamaan monen sielun tygönä; josta yksin Herralle kunnia tusee! —

Suurella kaipauksella, ja usein itä-
mättömyydessä, olen minä mhyksessä, ahdis-
tetusa tilasani muistellut sitä iloista aikaa,
jona minulla oli suuri vapaus, sekä julkis-
festi julistamaan Jumalan armon neuvvoja
syndisten kääntymiseksi ja autuudeksi; että
myös erinäisiä ystävään seuroissa, kesti-
näiseksi opiski ja kehoitukseksi, Jumalan
sanaa harjoittaa. —

Mutta Herra, joka minun eroitti pois Seurakunnasta, näki wiisaudensa sen tarpeelliseksi: että johdattaa sekä minua, että minun endistä, aina rakastettua laumaani kaikellaisiin koettelemuksiin. Ja mitä Hän näillä ulkonaisilla ja sisällisillä koettelemuksilla muuta tarkoittaa?, kuin että me, ihte kulin lohdaasansa, laiwaimme sisällisellä ihtemme ja oman wiheijäisyydemme tundemisella, että myös sen oheessa aina ehtisimme likinäisembätä ja eläwämbätä tuttavutta, ja uskon salattua yhteyttä elämän Herran, Jesuksen Christuksen kansa. Ja ne sielut ewat totisesti onnelliset ja autuat, joisa taiwallinen Isä tämän rakkaan tarkoituksensa kaikella ristillä ja kirituksella woittaa!. Sillä he saawat omasta koettelemuksestansa hawaita Apostolin Paatwalin sanat todeksi, kuin hän sanoo Hebrealaisten 12 Luw. ja 11 v. "Koska kaikkinainen rangaistus tässä on, niin ei se näy meille iloksi, waan murheeksi; Mutta siere andaa hän rauhalli-

sen

"sen wanhurksauden hedelmän nülle, jota siinä harjoitetut owat." —

Mutta koska nyt Herralle on keltwanut, antaa minulle tilan, että niille maille matkustaa wieläkin, joisa toivon saawani endisiä, rakkaita ystäviäni kohdella!; niin en minä myös tahtonut tyhjin käsin tulla, waan jollakulla wähäiselläkään Sumalan sanan lahjalla kohoittaa ja wirtwoittaa heidän sielujansa. Erinomattain mainitusa tarkoituksesa rupeisin minä tätä kirjasta suomentamaan. Ja niinkuin minä ulkonaisissa waiwoissa ja sisällisissä kiusauksissa olen Doctor Lutheruksen kirjoista usein suuren lohdutuksen ja uskon wahwistuksen ihte löytänyt; niin toivon minä syystä, että tämäkin Hänen wähäinen, kuitengin suurella hengellisellä wiisaudella kokoon pantu, Selityksensä mahtaisi myös minun entisille, rakkaille Sanan-kuulioilleni, ja muillekin Suomen maan heränneille olla hyödyttäväinen! — Ja jos muutamakaan kiusattu, omalda wiheijäisyydellänsä ja sp-

nii.

nildänsä waiwattu sielu tämän kirjaisen lautta lehkantuiji, uskalluksella edestään maan Armoistuiimen tygö, ja wahwistuiisi uskon yksinkertaiseen kansalähymiseen Kristus tuten kansa; niin olisi minun wäihäinen waiwani monikertaisesti pallittu!

Herra ihte antakoon tähän armonsa ja siunauksensa! —

Ta nyt sopisi minun kyllä Esipuheeni jo päättää, ja laskea Eukian rauhaan, seuraavaa Lutheruksen Selitystä katselemaan. Mutta en kuitenkaan saata vielä waiweta; vaan hatajan päätöksellä muutamalla lehoitus-sanalla vielä puhutella, erinomattain endistä laumaani, ja samasa myös muita sieluja, jotka ijanlakkisesta autuudestaansa huolta pitävät:

Jesus Kristus, joka on sieluin oikia Paimen, joka werensä ja hengenä andoi laumansa edestä, Hän teitä kaikilla, minun Rakkaimmat!, ylöspitääköön woimallisella kadellansa; rakkaudensa ja armonsa ylönpaldisuudella wirwottakoon teitä kaikilla

tämän elämän waiwoisa; ja tähtitääköön teidän sydamenne sillä ylönpaldisuudellisella Jumalan rauhalla, joka kaiken ymmärryksen ylitse käypi!!!

Sentähden: "niinkuin te Herran Jesuksen Christuksen oletta ottaneet vastaan; niin waeldakaa Hänesä: ja olkaat Hänesä juuritettut ja rakettut, ja uskosa wahwistetut, niinkuin te oppineet olette; ja olkaat siinä runsaasti kiitolliset" (Coloss. 2, v. 6, 7.) — Muistakaa Jeesusta Christusta, joka sanomattomasta armoista ja sulasta rakkaudesta annoi Ittensä ulos kaikkein meidän edestämme: osti meitä sydän werellensä omiksi lampakkinsa, ja ylönpaldisuudellisellansa toimitti ja wahwisti meille wanhurskaiden ja ijanlakkisen elämän. O! alkää wäsytyä, minun Ystäväni!; Alkää laakko uskon ilmoituksesta Christuksen perään; waan hitauden, kelpyyden ja pensydyngi tundemisen alla, kähkää edes armoistuiimen tygö, ja wäsyttömällä ahferuudella painautakaa, etsi-

wän

män uskon voimalla ja sisälle tungemisel-
la, uskon rukouksen kansa, Jumalan Lau-
piuteen Kristuksen kautta. Sillä waikka
kuinga kowalda se usiasti näkyy, ja myös
mahdottomaltakin; niin kuitengin sen alla
on voitto odotettava toiwosa, ja saamme
myös usein rauhallisen mielen tuta, ennen
kuin luulemmakaan. Niin liittäkää sit
teitänne kiintiästi Jeesukseen; sekä ilon että
murheen päiwinä. Waikka ette saa aina
tuta Hänen armoansa; niin oppikaat, il-
man tundemistakin, uskon kansakäymistä
Hänen kansansa pitämään, ja Hänestä kui-
tingin rippumaan, tythymisellä Hänen rak-
taseen kuljetukseensa, joka parahiten tietää,
mitä meille kullakin ajalla tarpeellinen on.
Älkää waan Hänestä luopukoo; älkää uskon
filwoitueta heittäkö pois, kääntäin teitän-
ne takasin suruttomaan, yhtätythymäiseen
mieleen, ja turhuuden rakastamiseen!.

”Ratsokaat uskon Alkajan ja Pää-
täjän Jeesuksen päälle, joka koska Hän olis-
tyllä tainnut iloita, kärsi ristii, ei to-
tel-

tellut pilltaa, ja nyt istuu oikialla kädel-
lä Jumalan istuimella. Niin muistakaat
kändä, - - ettet te wäsy teidän mielesän-
ne ja laikka!” (Ebr. 12, 2. 3.) Sillä niin-
kuin Hän on ollut; niin pitää meidängin
olemaan tässä maailmassa. Ja, jos me ynnä
kärsimme, niin me myös ynnä kunniaan
tulemme. Ottakaam siis kärsiwäisellä mie-
lellä vastaan sitä wähäistä ristiä, kuin
Hän toisiansa täällä, sisällisesti ja ulko-
naisesti, päällemme panee. Antakaamme
murheen ja kiusauksen ainoastansa liem-
mäs ajaa meitä Hänen sisällistä yhteyttän-
sä etsimään.

Kandakaam mieluisesti mailman y-
lönlaitetta, häwäistyötä, pilltaa ja wai-
noakin; sillä tämä on, suuremmassa eli
wähemmässä mitassa, aina ollut niitten osa,
jotka uskon tiellä owat iankaikkista elä-
mätä etsineet Kristuksessa. Kawahtakaat
teitänne sitä vastaan tämän mailman hi-
moista ja tawoista: hylpeydestä, koreudes-
ta ja pramendesta, ahneudesta ja hehuma-
ta.

ta. Alkäätkä noudatella! — Sillä joka mailmaa rakastaa, eli mitään kuin mailmasta on, ei häneä ole Jhän rakkaus. Alkäätkä siis seivittako teitänne tämän mailman turhan muodon jälkeen; vaan muuttakaat teidän mielenne, Hengen undistuksen kautta Christuksesa; että te koettelisitta, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto olis. Waeldakaat täällä, niinkuin matkamiehet wieraalla maalla, jotka etsitten parembata, ijanlakkista Jhän maata, ja katomattomia tawaroita, ja taiwallista kunnian pukua, ja ijanlakkisen elämän riemua ja autuutta taiwahisa. Pyrkikäätkä siis niitten perään, kuin ylhäällä ovat, ja ei niitten kuin maan päällä ovat. Ehtikäätkä sitä jalattua elämää Christuksen kansa Jumalasa; että koska Christus ilmoitetuksi tulee, tekin silloin Hänen kansansa kunniaan tulisitten. "Jolla korma on, se kuulkaan mitä Hengi Seurakunnalle sanoo: Sen joka woittaa, annan minä elämän puusta syödä, kuin keskellä Jumalan Par-

radisiä on" (Jlm. R. 2, 7.) Sā toisessa paikassa sanoo Hän: "Sen joka woittaa, annan Minä syödä siitä salatusta Mannasta, ja tahdon hänelle hyvän todistuksen antaa, ja sen todistuksen kansa uuden kirjotetun nimen, jota ei yksikään tiedä, vaan se joka sen saa."

Nämät kalliit lupaukset tarkoittawat ei ainoastansa tulevaisen elämän etuja, joita Jumala uskollisille sieluille on kerran lahjoittawa; vaan ne merkitsewät myös niitä, lihalda ja werelä salatuista, armon lahjoja ja tawaroita, joita Herra jo tässä elämässä ulosjakaakaan niille, jotka Hänen sielullisen tundemisen ja yhdistyksen perään uskollisesti kilwoittelewat. Sentähden koska meillä näin suuret lupaukset ovat; niin pantamme pois kaikki kuorma ja syndi, joka aina meihin tarttuu ja hitaiksi tekee, ja juoskamme karsiwällisyyden kautta siinä kilwoituksesa, kuin meidän eteemme pandu on. Miin ojetkaat teidän waipuneet lätenne ja wäsynneet polwenne; ja astukaat wilpit-

tdmät askeleet teidän jalvoillanne, ettei joku kompastuisi niinkuin onduwa, vaan paljo enemmin terveeksi tulis. Ja otta-
kaat toisistanne waari, ettei joku Suma-
lan armosta tulis pois; ettei joskus las-
waihi joku karwas juuri, jota kuta wasta-
hatoisutta tekemään, ja monta sen kautta
tulisi saastutetuksi! (Ebr. 12.)

Kilwoitelkaat siis loppuun asti; niin
elämän krunun wiimein saatte. Ja koska
toisinaan wäsymbys ja hitaus tahtoo woit-
taa; niin murtakaat yhtenne uudestaan
kaikkein estetten läpitse elämän Herran,
Christuksen tygö, sisällisellä ikäwoittami-
sella ja uskon kilwoituksella: kiinni-pitäin
sitä wahwasta ja Profetaallisesta sanasta,
eli armo lupauksista, siis kuin jälleen päi-
wä wakkenee, ja koitähhti koittaa teidän
sydämisänne. Sillä ei meillä ole se ylim-
mäinen Pappi, joka ei taida meidän heik-
teuttamme armahtaa; vaan se joka kaikisa
kiesattu on, niinkuin mekin, kuitengin il-
man synnitä. "Sentähden käytlämme e-

des uskalluksella Armoistuiimen tygö, että
me laupiuden saisimme, ja löytäisimme
silloin armon, koska me apua tarwitsem-
me." Hebr. 4: 16.

Ja nyt, minun rakkaimpani! jätän
minä teidän Sumalan armon haltuun;
toivottain ja rukouillen sitä minun rukouk-
sisani: että Hän, joka teissä hywän työn-
sä alkanut on, sen myös Christuksen päi-
wään asti päättäisi! että me silloin yh-
desä saisimme, ynnä kaikkein Pyhäin kan-
sa, uutta wirttä wiesata lakkaamata, kiit-
täin ja ylistäin Karitsata, joka tapettu
on, ja werellänsä meitä Jumalalle lunasti!

Kuitengin tulee meidän jo täällä, eh-
kä heikkoudesta, sitä kiitosta alkaa; uskon
ja toiwon kautta wiesaten ja soittain Her-
ralle meidän sydämmesämme, ja meidän
kielellämme. "Sillä hywä on Herraa kiit-
tää; ja wiesata kiitosta Sinun nimelles,
Sinä kaikkein ylimmäinen." "Äietäläät
siis Herraa, Sillä meidän Jumalattamme
kiittää on kallis asia: se kiitos on suloinen

ja kaunis. Herra valendaa Jerusalemin;
ja kooka hajoitetun kansansa. Hän pa-
vandaa murettut sydämet; ja sitoo hei-
dän lipunsa. Herra ojentaa raadolliset;
ja jumalattomat maahan paistaa. Her-
ralle kelpaavat ne, jotka händä pelkää-
vät, ja jotka Hänen laupiateensa uskalta-
vat. Nlistä Jerusalem Herraa: kiitä
Sion sinun Jumalatas! Herra on sinun
Jumalas, Sion, suvusta situnn: kalle-
lujah!" (Ps. 92. ja 147.)

1. Kiitos Sull, kiitos! Kiitos,
Sull kiitos! O Jeesu, o Jeesu! Sinun
weres edest! Kiitos Sull, kiitos! Ki-
tos Sull, kiitos! O Christe, O
Christe, Sinun waiwas edest!

2. Sinun waiwas minun, Mi-
nun syndini Sinun; O Jeesu, O
Jeesu! Sinun waiwas minun. Si-
nun tygös tulla, Ja äändäs luulla
Minä rahdon, O Jeesu! Sinun kan-
sas olla.

3. Ja katsella sitä, Kuinga Ka-
ritfata, Niin hiljait ja suloit teu-
rastetaan. Sinun kylki reikäs, Jo-
ka aukesi keihäst, Minull iloks ja
lewoks, sielulleni kōyhäll.

4. Sinun weri-pukus, Naulas
ja kruunus, Minun ilon ja toiwon
Songa ristis alla löydän. Se toivo
on suur', Ja sieluni muur' On us-
kos ja toiwos Jeesuksesa juur!

5. Vielä sielun mehu Ja kal-
lis puku Siit saadan, kōst juodaan
Karitsan weren kuohuu. Siellä saan
ilon, Ja sieluni lewon, Kōst näen
ja katselen Sun ristis muutoo.

6. Kiitos Sull, kiitos! Kiitos
Sull, kiitos! O weljen, o weljen,
Sinun armos edest! Joka Isäs lap-
seks Minun olet ottan; En taida,
en taida, kuin tulisi, kiittää.

7. Mutta viimein taitvaas,
Koska pääsemme waiwast, Saan
Sinua kiittää täydellisest aivan!
Siellä woima ei puutu, Siellä sie-
lu ei suutu; Se ilo, se ilo Ei kos-
kaan muutu.

8. Siellä tähtän tahtos, Ja
Patselen kasvos, Siell' sielun juur
kirkkaast Min' paistawa on. Saan
weisuun kuulla; Siellä hauska on
olla. O Jesu, O Jesu, Sinne ha-
laan tulla!

9. Jo haluni tykkää, Ja sieluni
hyppää: Että kerran, ja pian saan
Jesustani kiittää. Kiitos Sull, kiitos!
Kiitos Sull, kiitos! Ja, Amen! Ja,
Amen! Saan Jesustani kiittää!

F. G. H—g.

Dulusta sulhyllä
w. 1841.

Dauidin 51 Psalmi, Lutherukselda selitetty.

Tätä Psalmia olen minä selittämään
ruvennut siitä syystä, että se mer-
killisesti neuwoo oikiasta parannuksesta ja
uskosta. Ja waikka minun tulee pi tun-
nustaa, ei vielä käsittäneeni sitä kortkaa
Hengeä, kuin tässä Psalmisa puhuu; niin
me kuitengin tahdomme ottaa Psalmiin
tutkiaksemme, saakaksemme siitä tilan jo-
taan oppimaan, ja tullaaksemme wähtään
tarkemmin käsittämään sitä suurta hengel-
listä tawarata, kuin tässä löytyy.

Sentähden minä, Teidän kansanne,
rupian mielelläni tässä Opetuslapsesi, ja
tahdomme yhdessä tätä lueksella ja ope-

B

tel-

tella: odottain mitä Pyhä Hengi meissä tahdoisi sen alla waikuttaa; niin me sitten kiitoksella otamme sen hyvän vastahan kuin Hän meille armostaan antaa ja lahjoittaa.

Nyt on tämän Psalmin neuro ja oppi meille kaikille hywin tarpeellinen ja hyödyllinen tietää. Sillä tässä Psalmisa on kirjoitettu juuri Kristin Opia päättöpäleistä: nimittäin oikiaasta parannuksesta, synnietä, armosta, Kristillisestä vanhurskaudesta, ja oikiaasta Jumalan palveluksesta, josta me olemme welkapäättö osoittamaan Jumalalle.

Nämät ovat kaikki ja forkiat asiat, joita forkialla ja waimallisella Hengellä pitää opettamaan; muutoin ei ne sydämeen pyösty, eiwätkä hedelmätä tanna.

Tämä Psalmi löytyy myös Suomalaisessa Katelismuksessa, ja syystä kutsutaan Aatumus-Psalmissa; sillä tästä me oikian katumuksen ja parannuksen luennon opimme. Waan lukemattomat ovat tätä Psalmia lukeeet, ja wieslakin lukewat ulkoon, eiwätkä tultenkaan hymärrä mitä he tässä lukewat, joitten tundo pimitetty on, ja heidän sydämensä johwaietu suruttomuudesta, ulkokuullaisuudesta, niin myös kuol-

tuollelba uetolba. Heissä tähtetään Esaiian ennustus, joka sanoo: "Korwillanne pitää teidän kuulemaan, ja ei ymmärtämään; ja nähden näkemään, ja ei ältäämään" j. n. e.

Mutta oikiaan parannukseen tuulua Kaksi lappalda: Ensiksi, totinen synnin tunto; Totiseksi myös Armon tunto; se on: tässä tarwitaan totinen Jumalan pelko ja kauhistus synneimme suhteen, niin myös toiseksi oikia usko: että Jumala Kristuksen tähden tahtoo armahtaa kaikkia, jotka Hänen päälensä uskowat.

Nämät molemmat Parannuksen pääosat selitetään, ja kaikkein kauneimmalla tawalla itään kuin maalataan filmäimme eteen juuri tässä Psalmisa.

Sillä me saamme kosta nähdä, kuinga Psalmin alusa Dawiddi kipiästi waileroitte synnin tunnon alla, eikä tiedä kuinga hän oman tunnon hädässä ja kauhistuksessa käändänee itsensä. Mutta lopulla Psalmia lohduttaa hän itsiänsä Jumalan hywyydellä, armolla ja laupiudella, ja lupaa wieslä muitakin ihmisiä neuwoa ja opettaa käändymykseen, että hekin armon ja oikian Jumalan tunnon saisit.

Tämä Psalmi puhuu myös synnin al-

alku-lähteestä ja juuresta, joka on tämä: että me olemme sinneet ja syntyneet synnissä. Dawiddi oli omasta koettelemuksestansa tämän hawainnut; josta tähden hän myös sillä tavalla synnin luonnon selittää, nimittäin: että se on kaikkein sisällisten ja uskonaisten voimain turmellus siinä määrässä, ettei yksikään jäsen ihmisessä enääan welvollisuuttansa niin tähtä, kuin Paradiisissa, ennen Adamin langemusta; vaan että me olemme kaikki Sumalaista pois poikenneet, pahalta omalta tunnolta waiwatut, elämme ainoastaan wahan aikaa, monellaifilda taudeilda ja waiwoilda rasitetut, ja joudumme viimein kuoleman omiksi. Niinkuin synnin seuramus ja rangaistus jo alusa näillä sanoilla ilmoitettiin: "Zywan ja pahan tiedon puusta alä syö; sillä jona päiwänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuolemaan.." 1 Mos. Kirja 2 luku, 17 v.

Mutta tämän asian: mistä syndi ja sen myötä seuraava rangaistus alkunsa sai, me opimme ainoastaan Sumalan sanasta tietämään. Sillä waikka Pakanatkin ovat samassa surkeudessa ja wihelijäisyydessä olleet waijununna; niin, koska ei heillä Sumalan sanaa ollut, he kuitenkin ei ymmärtäneet, mistä syystä ihmisen sukulunda niin monen waiwan ja kuoleman

alaista on. He luuliwat sen luonnon syhyksi, että ihmisen kuolemaan pitää; riwätkä arwanneet kuoleman olewan synnin rangaistuksen. Samaten ei heillä myöskään tietoa ollut, kusta kuitengin syndi ja kaikinainen turmellus ihmisessä alkunsa saanut on.

Mutta me tahdomme nyt itse Psalmin tutkinnon eteemme ottaa, ja pyydämme Sumaladamme siihen Hänen Pyhän Hengenä apua ja walistueta!

M. 3. "Sumala ole minulle armollinen Sinun hywyhydes tähden; pyhi pois minun syndini Sinun suuren laupiudes tähden!"

Toisin ihmisen luonto Sumalasta ajattelee, sanoden itsellensä tällä tavalla: "En minä rohkene silmiäniäkään nostaa taivaseen päin, sillä minä hämmästyin ja lauhistun Sumalan kaswoja; koska minä tiedän, sekä yhteni syndisen olewan, ja myös

myös Jumalan mihaawan syndiä. Kuin-
ga siis minä Händä lähestyä, tai rukoilla
saatan?" — Tästä tulee sitten kova kam-
pans ja sota. Sillä ihminen, joka syn-
deinsä tähden hämmästyne ei ja leivot-
tomalla tunnolla kufes, ei kosta sellais-
na rohtene Jumalata lähestyä; waan taif-
ta kytää hän ylös sen silti, että hän
joskus wasta mulla mahdollisesti tulis, ja
oman ansionsa turwisa taidais Jumalan
tygö tulla, — taikka karkistelee hän inhi-
millisen awun ja petollisen lohduitusen
perään, pyytäin ensin itte pallita synde-
jänsä kaikellaifella itensä naiwaamiifella,
katumifella, pitkällä rukouksen muodoilla,
ja muulla orjallifella Jumalan palwelemi-
fella; ja tällä tavalla valmistettua ja
mahdollifeksi mulla tultua, aikoo hän
wasta Jumalan eteen astua, sanoden:
"Jumala, ole minulle armollinen!"

Kah! tämä ajatus on ihmisen luon-
toon peräti juurtunut, ja on kuitengin sa-
nomattomasti wahingollinen ajatus: että
nimitäin ihminen ainian tahtoo näin ta-
kentaa ja perustaa toiwonsa oman ansion,
jumalifuden ja hurskauden päälle; ajatel-
len, Jumalan lepyttätämän meidän hywäin
toittemme kautta. Mutta suoraan sanottu,
en tämä hiemainen Jumalan häwäifemi-
nen, ja pilltaaminen, kosta ihminen omaan

ansioonsa luottaa, eikä meidän rakkaan
Herramme Jeesuksen Christuksen ansioon. —
Ja ilman sitä: jos emme tahdoisi Juma-
lan tygö ennen tulla, eikä Händä rukoilla,
ennenkun me ilman kaikkia syndiä olisim-
me; niin emme ikään tulis tähän sowelioi-
si, sillä että olemme synnifä syndyneet, ja
ainakin perisyynnin turmelluksen kannamme
peresjam?, kaikkinoisen saastaisuuden kan-
sa, joka siitä lähteestä kuohuu.

Mutta täsä nyt eikta autuuden oppi
Jumalan sanasta meille awuiksi tulee, joka
näin opettaa: että, koska ihmisen sydän
on synnin tunnon kautta särjetty, niin on
jo yksi osa Jumalan sanasta, nimittäin
laki, hänesä työnsä tähttänyt. Sillä laki
juuri sitä warten uhtaa ja peljättää, että
syndinen oppifi itsensä tundemaan, ja lak-
kaiji pois suruttomuudesta, (josa me luon-
nostamme elämme, ennenkun Jumalan
wihan tundemaan tulemma). Kuitengin
pitää meidän tietämään, ettei meidän tule
seifaktaa ainoastaan Lain alle, joka syn-
nin tunnon waituttas; waan myöskin
rientää Jumalan armoon ja laupiuteen,
josta Ewangeliumi opettaa. Ja näin ka-
ko Pyhän Raamatun oppi oikeen tähte-
tään, jenga sisälle-pito tämä on: että Ju-
mala nöyrille osottaa armen ja laupiutens
mutta ainoastaan latumattomia ja uppi-
näs-

niskaisia syndistä kohtaan on hirmuinen Jumala ja kuluttavainen tuli, niinkuin Hän Laifansa uhkaa. Mutta ne toiset, jotka murheellista mieltä ja särjettyä sydäntä kantavat, ovat armon lapsia, joitten haavoja se hyvä paimen, kuin hengensä andoi lammaistensa edestä, tahtoo sitoa ja parantaa. Sentähden näitten ei luingaan pidää oman sydämensä ajatuksia tottelemaan, jotka sanovat, ettei heidän, syndeinsä tähden, sorvi rukoilla, eikä enään armoa toivoakkaan; Waan sitä vastaan tulee heidän uskalluffella, iloiffella sydämeillä ja mielellä, Dawidin kansa huutaa: "Jumala, ole minulle armollinen!", sillä juuripa senkaldaisia waiwatuita sieluja Jumala mielellänsä kuulee, ja auttaa heitä armostansa. —

Niin katsoo nyt, kuinga Dawidbi tässä kirkkialla äänellä huutaa: "Jumala, ole minulle armollinen!", ja näin yhdistää ne, kuin muutoin itfensä ovat eroitettut ja aivan toisen-luendoiset, nimittäin Jumalan, (joka on Pyhä, Wanhurskas,) ja Itfensä, se on: laastaisen ja syndisen. Katso myös, kuinga hän sen kirkkian wuoren ylitte astuu, joka on Jumalan wisa, kuin eroittaa Jumalan ja Dawidin lauwos toisistansa; Ja sen hän tekee sillä tavalla, että hän kuitengin Jumalan laupiu-

piuteen uskaltaa, pakenee Jumalan thgö ja tarttuupi Häneen. Näin uskaltaaminen Jumalan laupiuuteen korottaa sen eilian, puhtaan Ewangeliumin opin ylitte Jumalan lain. Josin ei se ole waikfiata Jumalan Jumalaksi tunnustaa, eikä myös thöläs uskoa Hänen armolliffeksi niille, jotka mahdollisemmat ovat; mutta se on suuri konsti tunnustaa Hänen armolliffeksi myös Minulle, ja niin oikeen rukoilla. Sillä waikka Ewangeliumi tätä juuri opettaa ja teroittaa meille, niin saamme, kuitengin koettelemuksesta hawaita, kuinga thölästä se on uskoa ja todella käsittää. Sillä tämä armon sowittaminen meidän itse päällemme ei tahdo meistä menesthyä, eikä lehoittaa meitä rukoilemaan; waan pikemmin epäuskomme estää meitä rukouksesta. Sin, sillä me katsomme enemmän omaa mahdolltomuuttamme, kuin Jumalan laupiuutta.

Sentähden oppikaam Dawidin esimerkistä sowittamaan armoa itse päällemme; sillä hän rukoilee näin: "Jumala, ole minulle armollinen!" — Ja kuitengin tuntee ja tunnustaa hän olewansa suuren syndisen, niinkuin mekin, sanoden: "Katso, minä olen synnifä syndynyt; ja minun äitini on synnifä minun siiränyt." Näillä sanoilla tunnustaa hän itfensä wallan suureksi syn-

diseksi; ja yhtä hyvin huutaa hän: Sumala, ole minulle armollinen! ja uskaltaa Sumalan laupiuteen. — Tämän suuren koston pidiäsi meidänkin oppimaan: ettei antaa katekeislaisten ajatusten omasta mielihäilyshydestämme ja mahdottomuudestamme estää ja peljättää meitä pois uskon rukouksesta; vaan pikemmin kehoittaa ja vaatii meitä armollisen Sumalan tykö huutamaan. Niinkuin me siitä solista miehestä, Jerikon tien varrella, lukee olemme: "Ne jotka menit ohitse, toruit häندä wäittemään; mutta hän huusi sitä enäämmi: Jesu Dawidin Poika, armahda minua." Luc. 18, 39. —

Jotka näin tekewät, ne rukoilewat oikein. Mutta se ei tapahdu muutoin, kuin suuren hengellisen kiihkeituksen kautta. Sillä minä olen omasta koettelemukseni hawainnut, kuinga oma mahdottomuuteni on usein estänyt minua rukoilemasta; kuitenkin olen minä Sumalan armon kautta nyt tullut siihen hymärykseen: etten minä enään säily saatanasta, joka minua vastaan sotii, vaan Pyhän Hengen armon ja awun kautta minä voitan ja ajan hänen talasin juuri emällä asellansa, sanoden tällä tavalla: "Minä tahdot minua rukouksesta poispeljättää sillä, että minä olen syninen; mutta minä tiedän juuri tämän

olewan parhaan ja ainoan syyn, joka minua rukoilemaan vaatii pitää, nimittäin koska minä olen suuri syninen, ja siis Sumalan armoa ja laupiutta suurimmaasti tarvitsen." —

Ja meidän tulee kiinnittää uskaluksemme Sumalan laupiuteen niin, ettemme ainoastansa ulkonaisesti rukoile ja sano: "Sumala ole minulle armollinen!"; vaan että myös Hengi meidän sydämeämme, ynnä meidän kansamme rukoilisi "sanomatomalla huokauksella." Rom. 8, v. 15, 26.

Tämä huokaus, waikka emme sitä näe, eikä täydellisesti hymärrä, on kuitenkin hyvin tietty ja tuttu Sumalalle, joka sen tarlasti hymärtää, sillä Hän on myös Ntzi Hengi. (Job. 4, 24.) Niin nyt Hengi näin auttaa meidän heikkouttiämme ja rukoile meidän kansamme, niin tulee meidän, myös kesken ahdistuksen jotaa ja lampanusta, seisoa saatanata vastaan ja sanoa näin: "Waikka tosin minä olen syninen, niinkuin mielikarwaudella tunnen; niin uskos kuitenkin Sumalan armollisiksi. Mitäs nyt syndi woipi? — Pitääkö sen estämään minua rukoilemasta? Pitääkö minun ensin mahdollisemmatki pyyhiä? W. Ei ollenkaan! Christus Jesus olkoon ainoa minun mahdollisuuteni. Pänen ansion."

sionsa turwisa minä rukoilen ja painaan Jumalan laupiuteen, juuri siitä syystä että minä itse mahdotoin ja suuri syndinen olen.”

Sillä Dawiddi opettaa meille tästä: että niitten syndisten, jotka tunderwat syndinsä, tulee Jumalan armoon uskalttaa, joka Christuksesa luvattu on; eikä syndinsä tähden yli määrän peljätä Jumalasta, vaan Dawidin tawalla uskalluksella huokailla: Jumala, ole minulle armollinen! — Sillä ehkä Jumala on Pyhä ja Wanhurskas, niin Hän kuitengin laupiudestaan, Christuksen tähden, sitä waiwaista syndistä totisesti armahtaa, ja uskon kautta lapsuksensa ottaa. Ettei siis meidän syndimme, eikä Jumalan korkeus ja pyhyys meitä rukoilemasta estäne, niin tulee meidän kiinnittää mieleemme uskon kautta Hänen armohoonsa. Sillä armostansa tahtoo Jumala olla waiwaiselle syndiselle leppyyinen, ja hänen kansansa yhdistyä. Mutta jos emme opi näin Jumalan armon puoleen katsomaan, ja uskaltamaan siihen; niin emme tätä Psalmia ikään saata hyväksemme lähtyä, eikäpä Isä meidän rukoustakaan koskaan oikein rukoilla.

Mutta tätä oppia ei järki tiedä, eikä
ym-

ymmärrä ensingään. Sillä järjen walo ja neuwo ainoastaan epäilykseen kautta ja upotta sitä ihmistä, kuin tuntee itsensä syntiin wajonneeksi. Mutta waikka Dawiddi tuntee sekä syndinsä, että Jumalan wihan; niin sanoo hän kuitengin: ”Jumala ole minulle armollinen!” — Minä sanon mieläkin, ettei järki tätä itsestänsä ymmärrä, vaan se asia on Pyhästä Raamatussa ainoastansa opittawa, niinkuin näistäkin sanoista, jotka Psalmisa seisowat, ja owat kaikki suurella painolla ja erinomaisesa ymmärryksesä siihen asetetut; sillä ne owat Pyhän Hengen ja ijankaikkisen elämän sanat, joista ne, joilla Jumalan Hengi on, oppiawat syndisiä syndisistä eroittamaan ja Jumalan Jumalastta, niin myös Wanhurskasta ja kiwasta Sumalata syndisen ihmisen kansa sowittamaan ja yhdistämään.

”Jaa, (sanot sinä) mutta tämä ei ole kewiä asia. Sillä jos minä myös, neuwosi jälkeen, itse tygönäni päättän ja totena pidän, että Jumala on minulle armollinen, (joka tosin ittesään suuri lohutus olli); niin minä ainakin pelkään, ettei Hän kuitengaan armollinen ole, vaan pyhyh wihasansa.” — Wastaus: Sinun ei pidä ensingään sitä epäillä, että Jumala Christuksen tähden on armollinen ja lau-

laupias; waan ole ainoastaan wakuutettu siitä, että sinulle tapahtuu, niinkuin sinä uskot. Sillä tämä usko ei ole sinun järjeksi tuo, waan Jumalan Sanan kautta wakuutettu, ja sen päälle myös perustettu. Jos sinä nyt saatat vastaanottaa ja uskoa tämän, että Herra Jumala on niille armollinen, jotka Händä pelkäävät ja Hänen laupiuteensa toiwovat; niin saat sinä totisesti havaita, että Hän (tässä järjestyksessä) myöskin sinua kohtaan armollinen on. Mutta ellet tätä usko, että vastaanota, niin Jumala ei myöskään hywästy sinuun; waan sinä ainakin olet ja pysyt Hänen wihansa alla, niinkuin Herra Kristus sanoo: "Niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtukoon". Matth. 8, v. 13.

Mutta se ajatus Jumalan wihasta on tosin wäärä ja ittehdäs kolooppandu; sillä Jumala on meille laupiuden luvannut. Kuitengin tämä wäärä ajatus pysyy (sinun suhtees) totena, niin muodein kuin sinä sen oikiana ja totisena pidät. — Sitä vastaan se ajatus: että Jumala syndisille, jotka syndinsä tundeivat ja tunnustawat, on armollinen, ei muuta ole kuin sula totuus, ja pitää aina totena pysymään. Sen tähden sinä turhaan ajattelet, ettei se toteen täsmäilydään, waikka sinä tämän uskot; waan sinun tulee sydämesäs wakaasti päättää,

tää niin, että tämä asia, joka ihteensä wiesi ja totinen on, tulee vielä totisemmaksi ja wiesemmäksi, jos sinä sen uskot. Samaten myös sitä vastaan: jos sinä ajattelet, että Jumala on sinulle wihainen, niin Jumala totisesti on sinulle wihainen; mutta tämä tapahtuu sinun wääräin, epäjumalisten ja perkeleellisten ajatusten kautta. Sillä Jumalan palvelus seisoo siinä, että me Händä pelkäämme ja Herran Kristuksen otamme vastaan uskolla, josta Jumala on meille wälimieheksi ja Sowittajaksi asettanut, ja Hänesä tarjoa meille laupiuttansa. — Tämä on oikia, totinen oppi siitä ainoasta oikiasta, totisesta Jumalasta, ja siitä oikiasta Jumalan palveluksesta. Mutta se on sitä vastaan wäärä ja walhe-oppi: että Jumala olisi wihainen syndisille, jotka syndinsä tundeivat. Sillä ei senkaldaista Jumalata tawwaasa, että misään muuallakaan löydy; waan tämä on yksi epäjumala, josta wilitetty sydän kuuwa ja itfellensä tekee. Sillä se totinen Jumala puhuu näin: "Minä totta kuin Minä elän, — ei minulle telpää jumalattoman kuolema, mutta että Jumalatoimien käännys tiestänsä ja eläis." Hes. 33, v. 11.

Mutta katso, kuinga taitawasti Dawiddi yhdeällä kerralla eteen asettaa näitä mo-

molembia asioita: ensin, että Jumala on armollinen, se on, että Hän armosta, ilman mitäkään, tekee meille hyvää, jotka emme ole sitä ansainneet; ja toiseksi, että Hän myös tahtoo meille syndimme andeeksi antaa, oman lupauksensa jälkeen, josta me vastaan otamme sillä uskolla, kuin Pyhä Hengi sanan kautta meistä waikuttaa. Sillä jos ei Jumala sulasta armostansa, ilman mitäkään, anna meille syndejä andeeksi, niin ei sitten yhtään apua; eikä neuvoa endään ole; ei sitten katuminen, ei rukoileminen, paastominen, eikä minkälaiset harjoitukset, eli työt, ei joku Engeli, eikä muu luondokappale endään voi meitä auttaa. Mutta ainoastansa, ja ainoastansa tämä auttaa, koska me Jumalan laupiuden turviin pakenemme, ja Jumalasta pyydämme apua ja andeeksi andamusta, ja ettei Hän katsois meidän syndämme ja pilitentähymistämme, waan kohtelis meitä hyvyhdensä ja laupiudensa jälkeen. Sillä ellei Jumala tämän tekisi; niin me tosin emme ole mahdolliset ilman röpöhtäkään elämään, eikä ainoatakaan leipä-palaa Händä saamaan.

Mutta jolla herännyt tunto on synneistensä, hän saa tästä hävaitä, kuinga suuri konsti, ja kuinga lauhian työlästä se on, että yhdistää ja yhteen sovitaa näitä

tä molempia: nimittäin meidän syndimme ja Jumalan armon, ja että kiinnittää silmänsä sulaan Jumalan laupiuteen ja armon ainoastansa. Sillä tätä emme itään ittestämme opi, waan se taito annetaan meille ylhäältä Pyhän Hengen kautta. — Mutta sitä vastaan me tällä saamme hävaitä, että meidän sydämmesä kasvaa, niinkuin wahingollisia orjantappuroita, tällaisia ajatuksia: "Voi minua! minä olen syndinen, mutta Jumala on pyhä ja wanhurskas, ja sentähden hän wihaapi minua!" Sillä ihminen ittestänsä saata omasta tunnostaan näitä orjantappuroita ulosjuurittaa, eikä uskalla, niinkuin syndinen astua laupian ja armollisen Jumalan kaswain eteen; sillä että tämän tehdä, se on Pyhän Hengen lahja, joka ei seis meidän tahdosta, eikä woimasta. Sillä jolla ei ole Pyhän Hengen waltetta, se taikka paatuu synneistensä suruttomuteen, taikka langee epäilykseen; mutta nämä molemmat tapahtumat aiwan Jumalan tahtoa vastaan.

Sentähden Dawiddi, Pyhän Hengen avulla, itään kuin kahden waarallisten kalliin keskellä purjehtii, ja totisesa synnin tunnoja perustaa ihtensä ainoastansa Jumalan suureen, sanomattomaan laupiuteen, sanoden: Herrä, sinun laupiudes on suu-

tuuri; mutta minä olen wihelijäinen, kado-
tettu syndinen, joka pahoin olen elänyt,
ja wieläkin elän pahasti, enkä kaitkena
elinaikanani synnistä pääse vapaaksi. Sen-
tähden, jos minun on mieli Sinun etees-
ästä; niin täytyy kokonaan toisilla aja-
tustilla tulla tygösi, kuin joita oma syda-
meni lykkää mieleeni. "Niin minä nyt
tunnustan Sinun edessä minun syndini,
ja en peitä minun pahoja tekojani." (Jes-
a sanat seisowat Psalt. 32, v. 5). Mutta
sillä tavalla tunnustan minä minun syn-
dini, että minä myös samassa tunnustan
Sinun laupiaaksi, ja että Sinun armos
on paljota suurempi, kuin minun syndini;
ja myöskin Sinun Wanhurskaudes, josta
kautta Sinä waiwaisia syndisiä pyhiksi ja
wanhurskiksi teet, on paljota suurempi,
kuin että minun epäillä tarwittisi. Niin-
kuin Dawiddi tässä myös sanoo: "Pyhi
pois minun syndini Sinun suuren laupiu-
des tähden!"

Mutta koska hän nyt tässä ainoastaan
Jumalan laupiuden suuruutta ylistää, niin
hän sillä kohta tietä antaa; ettei hän o-
masta, eikä muitten ihmisten hurskaudesta
ja pyhydestä ole tietämäänään. Sil-
lä mihin sitä suurta Jumalan laupiutta
sitten tarwittaisiin, eli kuka sitä ylistäisi;
jos ihmiset, ilman sitä olisit jo ennestään
hurs-

hurskaat, hyvät ja pyhät? — Mutta kos-
ka nyt Pyhä Hengi ylistää Jumalan lau-
piuden ihmisiä kohtaan niin suureksi; niin
seuraa siitä, että ihmisillä ei ittestänsä py-
hyyttä löydy. Sentähden on se ai-
wan turha ajatus ja wäärä puhet, koska
ihmisiä hywiksi ja pyhiksi, siinä hymär-
yksellä sanotaan, että se muka olisit il-
man syndiä; jaa, tämä on yhtä wäärin
puhuttu, kuin jos joku tahtoisi sanoa: Ju-
mala on langennut syntiin. Sillä molem-
mat ovat yhtä mahdottomat, eiwätkä kos-
kaan saata tapahtua. Niin on siis se wan-
ha willitys ja wäärä luulo peräti pois
pandawa, että ihmisten tawan jälkeen kut-
sua Pyhän Pietarin, Paawalin, eli muita
Pyhiksi, siinä ajatuksella: että he olisit ol-
leet paitsi kaitkea syndiä. — Sillä he o-
wat tosiaan olleet syndiset, niinkuin muut
ihmiset; mutta Jumala yhkinänsä on py-
hä, ja ne, kuin Hän uskon kautta Kris-
tuksen päälle wanhurskiksi lukee. Sentäh-
den Christillinen Seurakunta wisaa:
"Pyhä on Herra Jumala Zebaoth!" —

Mutta me kailii uskowaiset kutsu-
taan pyhiksi siitä syystä: että Christus on
sowindo-luolemallaansa meitä pyhittänyt,
Hebr. 10, 14, ja on lahjoittanut meille
Hänen pyhydensä. Sentähden meidän
ihmisten välillä ei ittestään yhtään eroi-
tus.

tusta ole; waan me olemme kaikki syndiset, ja ainoastaan Christuksen kautta pyhiksi tulemme. Katuvainen Ryöväri ristin puusa on yhtä hywin Christuksessa pyhä, kuin Pyhä Pietarikin; eikä se mitään asiahan tee, että P. Pietari ja P. Paavali ovat suurempia töitä tehneet, kuin Ryöväri, sinä ja minä. Sillä molemmiin puolin me olemme luonnoistamme syntiset, ja tarwitsemme Jumalan armoa ja laupiutta. Waikka nyt muutamat pyhät ovat harvemmin uskonnaisia ja torkkida syndejä tehneet; niin ovat he kuitenkin kaikki, itte Apostolit myöskin, sydämesänsä usein tunneneet röykeyttä, kyllästymistä, epäilyksen, ajatuksia, Jumalasta wierandumista ja epäilemistä, niin myös muita sellaisia puutteita, jotka inhimillisestä heikkoudesta ulosvuotawat. Sentähden, tarkon puhuttu, ei ihmisessä täydellistä pyhyyttä, eikä hyöpyttää löydy; niinkuin Psalmi 53, v. 3 ja 4 sanoo: "Jumala katsoi taivasta ihmisten lapsia; nähdäksensä jos joku ymmäräis, joka Jumalaa etsis. Mutta he ovat kaikki wilpistelleet, ja kaikki ovat kelvottomaksi tulleet: ei ole yksikään joka hywää teke, ei ainoakaan." — Jos nyt ihmisten lasten seasa ei ole yhtäkään pyhää, eli joka hywää tekee; niin kusa siis jottu sellaiset löytyewät?

Sentähden me tahdomme wailleta meidän pyhyydestä ja meidän pyhistä, eikä enään mainitakaan. Mutta tästä Psalmista ja koko Raamatusta me tiedämme, että ne ovat pyhitetyt, jotka tosin ennen olivat katumattomat ja suruttomat syndiset, mutta nyt ovat katuvaisiksi tulleet, synkinsä tunnustawat ja parannuksen tekevät; jotka eivät omaan pyhyytesensä luotta, tuntein ettei heillä sitä olekkaan; waan joitten sydämet puhdistetaan uskon kautta Christuksen päälle, ja Pyhän Hengen kautta walaistaan niin, että he taitawat nyt oikein tuta sekä itsensä, että Jumalan: nimittäin (itsensä suhteen), että meidän luondomme, meidän olendumme ja elämämme on Jumalan edessä kokonansa paha ja kirottu; mutta toiseksi, (Jumalan suhteen) että andeeksi andamus ja armo tapahtuu meille aiwan ilman edestä, sulasta Jumalan laupiudesta.

Tässä Jumalan laupiuden helmasa pitää meidän ja kaikkein pyhain kiintiästi lepäämään; muutoin me kaikki hukasa olemme. Ja juuri sitä wasten Jumala lähetä Poikansa mailmaan, että Hän tätä laupiutta mailmalle ilmoittaisi, ja uloslewiittäisi ja julistaisi tätä oppia, joka järjelle on aiwan outo, ja ihmisen luonnosta salattu. Tämän opin myös Dawiddi tä-

ja Psalmisa etemme asettaa, koska hän tunnustaa syndinsä, ja kuitengin siinä samassa myöskin tunnustaa ja totena pitää, että Jumalan laupius on vielä paljota suurempi, kuin hänen syndinsä.

Sentähden tuli se kaikkein ihmisten tätä wirttä weisata Dawidin kansa, ja sydämeistään tunnustaa itsensä syndiänsä, kuitengin sillä tavalla, että he myöskin tähdellä todella uskoisit Jumalan Wanhurskaaksi, se on laupiaaksi Christuksen tähden. Sillä tällainen usko ja tunnustus on Jumalalle aivan otollinen uhri, johonka Dawiddi kehoittaa. Hän soi si sen opin yhteiseksi koko mailmalle: että koska perkele, eli oma tunteemme meitä synneimme tähden ahdistaa ja waiwaa, me silloin mahdaisimme ehdottelemata wastata: ”Minun on minun asiani,” ja kostaan tunnustaa, että olemme suuret syndiset, monilla suuilla synneillä raskauteutut; mutta ei kuitengaan epäillä. Sillä waikka meidän syndimme olisit kuinga monet ja suuret, niin me kuitengin tässäin Psalmisa kuulemme, että Jumalan laupius on vielä paljota suurempi. Tällä tavalla ovat myöskin kaikki edesmenneet pyhät ihtiänsä saatanaa vastaan wastustaneet; ja waikka he ovat syndiset olleet; niin he kuitengin, tämän Jumalan laupiuden tundemisen kautta o-

wat

wat pyhitetyiksi tulleet. Niinkuin Profeta Esaias todistaa 53 Luv. 11 v., sanoden: ”Tundemisenä kautta minun Wanhurskas Palweliani (nimittäin Jesus Kristus) monda wanhurskauttaa; sillä hän landaa heidän syndinsä.”—

W. 4. Pese ”minua hywin waarydestäni; ja puhdistaa minua synnistäni!” —

Tässä wärsysä tekee Dawiddi toisellaan sen eroituksen synnein välillä, kuin josta askon puhut oli. Sillä askollisessa paikassa tehtiin se eroitus synnin välillä: että syndi on tuttu muutamille, toisille tundematoin; ja että siis kahtalaisia syndisiä mailmasa löytyy: muutamia, jotka tundewat syndinsä, ja ovat tunnosansakin todestaan syndiset; toisia taas, jotka syndiänsä ei tunne, waan ovat synneistään kokonaan paatuneet, ja tahtowat olla pyhät, se on ilman synnitä.

Mutta tässä 4:sä wärsysä osottaa hän

0=

että se syndi, joka heränneillä tutaan, on myös kahtalaisesta luonnosta, eli kahdella tavalla katsottava. Sillä syndi tosin armon kautta meille andeeksi annetaan; mutta rippuu ainakin vielä meidän lihasamme.

Mitä nyt ensin siihen tulee, että syndi meille armosta annetaan andeeksi; niin saamme kyllä siitä vahvat olla, että Jumala Christuksen tähden ei tahdo meitä hyljätä, vaikka kuingakin suuret syndiset olemme, vaan tahtoo armon ja laupiuden esittää meille, jotka synnin kautta turmelut ja kadotetut olemme. — Mutta emme kuitengaan vielä siihen seisahtaa, että armon kautta saamme syndimme andeeksi. Sillä koska me, niin kauvan kuin täällä elämme, inhimillisen luonnon heikkoudesta, ainian syndiin horjahdumme; niin me siitä syystä soisimme, ei ainoastaan että syndi meille andeeksi annettaisiin, vaan myöskin että se kokonaan juurinen ja rewittäisiin pois sydämeistämme, peräti luokitettaisiin ja uloshävitettäisiin. Sillä niin kuin Pyhä Augustinus sanoo: "on se myös" "syndynyt turmellus ja tauti, (elikkä)" "syndi) vielä pyhästäkin jälillä, liikkuu" "meidän lihasamme, eikä ole vielä peräti" "ulosjuuritettu, eikä luokitettu kokonaan;" "mutta andeeksi annetaan, ja ei lueta usko" "waisille duomioksi." Sillä koska Jumalan

kan armo ja laupius meitä hallitsee, niin ei syndi saata meitä kadottaa, eikä Jumalata mihaan hehoittaa. Mutta yhtä hyvin myöskin niissä, jotka ovat pyhät ja vanhurskaat, on ainakin synnistä jetaan jälillä, niinkuin pahat halut ja himot, ja muuta turmellusta; josta pahan jaännöksen myös Daviddi tygönänkä tunsi, ja siitä syystä rukoilee nyt, että tämä syndein jaännöstin hänestä poisperkattaisiin, niinkuin hän edellä-päin yhteisesti rukoilli syndeinä andeeksi andamusta.

Sentähden saatetaan todella sanoa, ehkä eri hymärryksellä, sekä että yksi Christitty ei ole syndinen, ja että kuitengin kaikki Christitit ovat syndisiä. Sillä tässä tehdään se eroitus: ensin, että syndi Christityissä on andeeksi annettu; toiseksi, että syndi vielä on meissä jälillä, josta Jumalan tulee meitä pestä ja puhdistaa. — Uskon kautta Jumalan laupiuteen on kyllä syndi meille andeeksi annettu, ja sillä tavalla pois pyhitetty, ettei se saa meidän päälemme fantasia, eikä kadottaa. Mutta kuitengin tämä vielä liikkuu meidän lihasamme, ja tahdois mielellään puhjeta ulos, niinkuin ennen, ja siinä tehdä meitä uudestaan suruttomiksi, kiittämättömiksi, ja Jumalan tunnoista ulboundeiksi, niinkuin me ennen olemme olleet. Tätä se meillä

sä jätillä olewa syndi pyhtää matkaam saattaa; ja tätä synnin sotimista kaikki pyhät tyllä tuntewat tygönänsä; mutta he asettawat ihtiänsä sitä vastaan, Pyhän Hengen avulla.

Sentähden, koska yksi Christiitty on uskon kautta wanhurskaaksi tullut ja syndinsä saanut andeeksi; niin ei hän millään tavalla saa suruttomaksi ruweta, niinkuin olis hän nyt kaikista synneistä wapa ja wallallansa. Sillä wasta siitä lähtein alkaa ikä-päimäinen sota ja kamppaus niitä syndejä vastaan, jotka meistä vielä asuwat; joista myös Dawiddi tässä halajaa puhdistetuksi tulla, ja kuitengin on Hän jo wanhurskas ja pyhä, nimittäin toisen (Christuksen) wanhurskauden kautta, joka ei ole hänestä niinkuin myötä syndynyt, eli itse tehty, waan Jumalan armosta ja laupiuudesta hänelle, uskon kautta, tygö luetta ja omistettu.

Tämän asian me tahdomme wertauf-sella selittää. Jos jonku Runingaon palvelia olisi kuoleman rangastuksesta ansaitsewaisen rikoksen tehnyt, ja Runingas kuitengin armosta andais hänelle tämän rikoksensa andeeksi; niin eikö nyt sanottaisi: tämä sai rikoksensa andeeksi, ei omasta ansoistaan, mutta juuri ilman mit-

tätään, ainoastaan sen lempian Runingaon armosta? — Sillä eihän tämä olisi muuta ansainnut, kuin kuoleman. Mutta kuitengin sellainen sangittu rikoksen teiä ei vielä ole sillä autettu, että hän rikoksensa andeeksi sai; waan nyt tarwitsee hän myös päästettä ulos sangi-huoneesta, tarwitsee pa waatetta, rahaa ja muuta, jolla hän hengensä elättäisi.

Näin se myös käypi tässä toisessa asiasa, koska me Jumalan armosta wanhurskaiksi tehdään. Sillä ehtä Jumala armotansa on meille syndi-welkamme nyt andeeksi andanut; niin me yhtä hywin myös Pyhän Hengen lahjaa tarwitsemme, joka meitä synnin jaännöksistä puhdistaisi, eli meitä ainakin auttaisi niin, ettemme synnildä ja häyhildä lihan himoilda yllisen woitettaisi; niinkuin Pyhä Paawali myös waroittaa: "Jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuolemaan; mutta jos te lihan työt Hengen kautta kuuletatte, niin te saatte elää." Rom. 8, v. 13. — Ja kuitengin tapahtuu nytkin, että moni meidän seasamme elää senkaldaisessa suruttomuudessa, niinkuin me jo olisimme kotonansa täynnänsä Hengeä, ja läpi hengelliset, ja ei enään meillä lihan kansa olistaan mitään tekemistä. Sentähden lawahatakon lakin Christiitty sielu näitä karkioita willi-

hengejä; tawastakoon myös oman sydämensä kerkioita luuloja, ja oppikoon tietämään, että liha ja pahat halut ovat meissä vielä jälillä, ja että Hengen työ ja kilvoitus seisoo juuri lihan vastaan seisomisessa ja alas painamisessa, ettei liha meissä halunsa täyttää saisi.

Sentähden jēsi Christitty on ihtesään luonnostansa ja olendonsa puolesta, ei kotonansa ilman synniti, hurstas eli pyhä; eikä myös meistä, eli meidän tygönämme sellaista vanhurskautta ensingään löydy. Waan meidän vanhurskaudemme seisoo ulkona meistä, Jumalan laupiudessa ja armona meidän kohtaamme, siinä että Hän meidän syndimme pois pyhitti ja andeeksi antaa; josta synkein andeeksi andamuksen ne saavat, kuin sydämeistänsä tundeswat ja tunnustawat syndinsä, ja myös uskomat, että Jumala Christuksen tähden tahtoo olla meille armollinen ja laupias, se on: siitä ainoasta syystä, että Hän on rakkaan Poikansa Jesuksen Christuksen meidän syndimme edestä andanut ulos, ja että me myös olemme Hänen päällensä uskoneet.

Koska me nyt tämän vanhurskauden, uskon kautta, saaneet olemme; niin me sen pesen eli puhdistuksen myöskin tarvitsemme, josta Dawiddi tässä warshsa pyhyy-

Mä-

Nämät molemmat kuuluvat aivan yhteen, ja tällä tawalla oikia Christillinen elämä tointuu; niinkuin Pyhä Paawali sanoo: Koloss. 3, v. 1—3. "Jos te siis Christuksen kansa olette nosneet ylös, niin etsikääntä niitä kuin ylhäällä ovat, — Pyrkikääntä niitten perään kuin ylhäällä ovat, ja ei niitten kuin maan päällä ovat. Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämäne on tātletty Christuksen kansa Jumalassa." —; ja 2 Kor. 7, v. 1. "Että meillä nyt sentaldaiset lupaukset ovat, minun rakkaani, puhdistakamme siis itsemme tällestä lihan ja hengen saastaisuudesta, täytetään pyhyetä Jumalan pelwosa.

Nämät ovat Christillisen vanhurskauden molemmat osat, Ensimmäinen osa on armo, joka Herran Christuksen kautta on meille julistettu: että nimittäin meillä on Hänen tähtensä nyt armollinen Jumala, eikä syndi enään saa päällemme kantaa eli duomita meitä, waan usalluksen kautta Jumalan laupiuteen, saapi nyt oma tundomme rauhan, lewon ja wapaan mielen. Toinen osa on tämä: että Pyhä Hengi lahjoineensa meille annetaan, joka meitä lihan ja hengen saastaisuudesta walaistaa ja warjelee, ettemme joutuisi minganlaiseen petolseen ja willitykseen, jolla saatat koko mailman wiettele; waan että

mei-

meisä oikia Jumalan tundo päivä päiväl-
lä kaskais ja wawhistui.

M. 5. "Sillä minä tunnen
pahat tekoni; ja minun syn-
dini ovat aina edessäni."

Tämän Psalmiin kahdessa edellisessä wä-
rsissä me olemme kuulleet, kuinga Dawidi
rukoilli Jumalalta ensin armoa ja syndein
andeksi andamusta; ja sitten myös pyysi
toisella siihen armoa, että hän jälillä ole-
waisista syneistänsä puhdistettaisiin. Sil-
lä nämät kahdet kappaleet tefewät ihmisen
Jumalan edessä wanhurskaaksi ja pyhäksi,
ilman kaikkea muuta valmistusta ja
omaa pyrkimistä; ilman sitä walhepa-
rannusta, jota Dawidaiset ennen ovetit, ja
meidän nykyiset Telohyhat niin kiwaasti,
suuren jumalisuuden warjon alla lewitte-
lewät. Mutta tämä on ainoa oikia, Pyhän
Raamatun Oppi: että me tulemme pyhiksi
ja wanhurskiksi ainoastansa Jesuksen an-
sion kautta, eliikä sulasta Jumalan lau-
piudesta, jota meidän sydämemme uskolla
ot-

ottawat vastaan, sitten kuin ne Pyhästä
Sengeldä walaistuiiksi ja sytytetyiksi tulleet
owat. Kuitengin täytyy täsä oikian syn-
nin tunnon ja tunnustamisen edellä lähdä;
waikka emme sen wuoksi syndejamme an-
deeksi saa, sillä tämä tapahtuu ainoastaan
Jumalan armosta, jo on niihin Jumalan
omiin lupauksiin perustettu, joilla hän
wakuuttaa, tahtowansa armollinen olla,
Christuksen tähden, niille kaikille, kuin to-
della syndinsä tundewat ja sydämeistänsä
halajaawat siitä pelastusta.

Dawiddi tunsi pahat tekonsa ja sie-
lunsa sairauden; sentähden hän armoa ru-
koilli. Niinkuin joku kerjäläinen, joka rik-
kaan miehen tygö tulee almuja anomaan
sittä syystä, että hän itse on köyhä ja sai-
ras, ja on myös kuulla kaarrut, sen rik-
kaan miehen armeliaisuutta köyhiä kohtaan.
Ja koska nyt se rikas mies antaa köyhälle
jotakin, niin ei hän sitä mitään ansion
wuoksi anna; sillä mitäpä kerjäläinen an-
saita taita, joka ei mitään tehdä woi, waan
ainoastansa puutettansa walittaa rikkaalle,
saadaksensa häneltä jotain apua lahjaksi?
Sentähden rikas antaa kerjäläiselle aivan
sulasta armahtamisestansa, ja lempeydes-
tänsä händä kohtaan. — Suuri tällä ta-
walla mekin Jumalalta kaikki saamme
ilman mitäkään, sulasta hänen armosta
ja

ja laupiudestaan, paitsi kaitkia ansioitamme.

B. 6. "Sinua, sinua ainoata vastaan minä syndiä tein, ja pahasti tein Sinun edessä; ettäs olisit oikia sanoijas ja puhdas duomiteas".

Näillä sanoilla tahtoo Dawiddi sanoa: Minä mielelläni tahdon syndejäni tuta, ja ihteni syndisiksi tunnustaa, että Sinä Herra olisit oikia sanoijas; sillä Sinä laisat wakuutat, että kaikki ihmiset ovat syndisiä. Toiseksi Dawiddi näillä sanoilla oikian katumuksen luennon eteemme asettaa, joka on sellainen: ettei ihminen niin paljo sure ja murehdi sitä kuritusta ja rangaistusta, jona hän synneillänsä päällensä wetänyt on; waan paljota enemmän sitä pahoo, että hän rakkaan taivallisen Hän meiltä loukannut on, ja Hänen pyhää tahtoaansa vastaan rikkonut.

Dä-

Tässä tulee meidän myöskin mieleemme johdattaa Johanneksen sanat, 1 Epist. 1. Luv. ja 9 wersysä: "Jos me tunnustamme meidän syndimme, niin Jumala on uskollinen ja hurskas, joka meille synnit andeeksi antaa, ja puhdistaa meitä kaikesta wäärydestä." Ja näin Herra pyhy viikiana sanoisansa; sillä Hän on itse sanonut, olewansa uskollisen, armollisen ja totisen. — Ilman sitä on tässä vielä yksi suuri lohdutus waiwaisille syndisille; nimittäin tämä: waikka syndinen raukka langee, niin ei kuitenkaan Jumalan armo pois langea; sillä Jumala on luvannut Itte, että Hänen armonsa ei pidä poikkeamaan, eikä Hänen rauhanja liitto pidä langemaan pois. Es. 54, v. 10. Sentähden waiwainen syndinen saattaa langemuksestaan nosta päls, Jumalan iankaikkisesti wahwan Armon turwisa. Ja ei meidän epäuskommeakaan (se on meidän heikko uskomme) Jumalan uskollisuutta ja waluwia lupauksia turhaksi tee, Rom. 3. v. 3; waan yksi heikko-uskoinen ihminen saattaa ihtiänsä uskon wahwistaa Jumalan loypumattoman armon katsomisella, ja niintulla paratuksi epäuskostaan. — Mutta kaikki nämät lohdulliset asiat koskevat ai-noastansa heränneitä sieluja, jotka eivät
hytä-

D

yhätkään syndiä mieli-suosiolle enkään päi-
wele.

B. 7. "Katso: minä olen
syntisä syndynyt; ja minun
aitini on syntisä minun siit-
tänyt".

Tämä rupea hän nyt puhumaan syn-
nin juuresta ja alkulähteestä; näyttäin
samassa perustus-syn: mingä tähden myös
kaikkein ihmisten tulee tunnustaa syndiän-
sä ja ainoastansa Jumalan laupiuteen
turvata, jos mieli wanhurskauteutuisi
tulla.

Sillä ei Dawiddikaan tätä puhu ai-
noastaan yhdestä, eli toisesta ulkonaisesta
synnin työstä. Ei hän sano: "Minä tun-
nustan syndini ja rukoilen armoa, sillä
minä olen huorunteen langennut, ja an-
tanut tappaa Uriaan; waan hän puhuu
koko ihmisen luennon turmelluksesta, ja
rukoilee armoa siitä syystä, että hän on
"syn"

"syndisestä siemenestä syndynet". Tämä
ei ole puhetta ulkonaisista pahoista käy-
töksistä ja töistä, waan koko ihmiskunnan
syndisestä alusta. Hän tahtoo tätä sanoa:
se siemen, josta minä syndynyt olen, on jo
ihthesänsä syndinen, saastainen ja turmeltu;
itte ainet, josta kaikki ihmiset syndywät,
on peräti keltvotoin, ja kadottawainen.
Semmonen minä olen; semmoset myös
kaikki ihmiset. Sillä ihmisen siilminen, ja
kaaswaminen äitinsä kohdusta, ennen kuin
hän vielä on syndynytän, on jo sula
syndi.

Tämä oppi perisyynnistä on niitä pai-
nawimpia Christin opin kappaleito, ja
kuitengin ihmisen järjelä niin peräti kä-
letty, ja käsitämätöin. Sillä järjen wi-
saat eiwät muuta synnissi ymmärrä, kuin
ainoastaan sen, minkä me ajattelemme,
puhumme eli työllisesti teemme wastoin
Jumalan tahtoa. Mutta tämä on vielä
aiwan wäähäinen, päällin-puolinen käsitys
synnin sywydestä; eikä tällä ymmärryk-
sellä vielä tutakkaan sitä suurta synnin
kauheutta ja waltaa ihmisen turmelbusa
luonnosa. Sentähden, jos oikein synnistä
puhua tulee, niin pitää paljon sywemmäl-
lä laimaa, ja osottaa: mistä juuresta
kaikkinainen jumalatoim meno kaswaa; ei-
D 2 lä

Kä ainoastaan seifabhella ulkonaisten synnin töditten tulkintoon. — Mutta siitä erehdyksestä, eli sokeudesta, kuin ei ymmärretä oikein mikä syndi on, ja kuinga syvät sen juuret ovat langenneen ihmisen sukunnon luonnosta; siitä, sanon minä, seuraava tavallisesti myös tämä toinen sokeus, eli willityö, ettei myöskään armoa armolli ymmärretä. Ja siitä syystä taas ne ovat aiwan harvat ihmisten lasten seasa, jotka epäuskon ymmärtävät synnilsi; waan usi-ammat ovat siihen kokonaansa wajonneet, ja luottawat oman wanhurskaudensa päälle paljota enemmin, kuin Sumalan armoon; waitlla suullansa toisin puhua osaawat.

Mutta joka synnin turmelluksen sywyhden oikein tuntee, hän näkee myös, ettei ihmisen wanhurskaus Sumalan edessä kelpaa mihiingään; waan että me tähän tarwitsemme toisen, täydelisemmän Wanhurskauden, joka lahjaksi saadaa ainoastaan uskon kautta Christuksen päälle; jonga syyn tähden hän myös kutsutaan: ”Herra, meidän Wanhurskaudemme”. — Sillä kaikki ihmisen liha on jo Paradiisissa Adamin langemuksen kautta niin perin pohjin turmeldu, ettei se luonnostaan saata oikein peljätä ja rakastaa Herraa Sumalata, eikä hänen päällensä uskaltaa; ja että se

waan

waan omaa etuansa ehtii, eikä woi puh-
taasti rakasta lähimmäistään. Ja tästä
myötä-synnyneestä turmelluksesta nyt kaik-
ki muu pahuus ihmisessä puhkeaa ulos, niin-
kuin yhdestä pahasta lähteestä. Ja tämä
peritty turmellus on jo ittesänsä syh Su-
malan ijanakittiseen wihaan ja kuoleman
tadotukseen.

B. S. ”Katsa, Eina hala-
jat totuutta, joka salaude-
sa on; ja ilmoitat minulle
salatun wiisauden”.

Jos joku ihminen hywästä luulosa on
ihtestänsä, pitäin ihtensä hurksaana, py-
hänä, ja parempana muita Ihmisiä, eikä
tunnekaan syndiänsä; niin on tämä kaikki
sula petos ja walhe. Sillä jos me sa-
nomme, ettei meillä ole syndiä; niin me
petämme itsemme, ja totuus ei ole meisä”.
1 Joh. Ep. 1 l. 8 v. — Mutta totuus,
joka salaudesa on, josta Dawiddi puhuu,
on tämä: että me olemme, yllä niin hywin
kuin

kuin toinengin, jo perisynnin kautta turmelbut, sekä sielun että ruumiin puolesta, kaikkein syvimmäldä; emmekä omaista voimastamme taida itsiämme wähintäldään auttaa tästä turmiosta ulos. Tämä on selwin totuus, joka kuitengin salaudesta on peräti, niin että ei yksikään ihminen sitä luonnostansa tunne; ja pyssy myös surimmalle osalle ihmiskunnasta aina tundematoinna, ja juuri siitä syystä heildä myös armo aiwan outona pyssy.

Sillä ainoastansa niille, kuin syndin-
sä turmelluksen tunderat, ilmoittaa Sumala "salatun wiisauden", joka taas on tämä: että ihmiset tulewat wanhurskailfsi uskon kautta ilman lain töitä (Rom. 8, 28) ja saawat armon, sowinnon ja ijan-
kaiikkisen elämän ainoastaansa sen lunastuksen kautta, kuin on Jeesusessa Christuksessa. Tämä on se, kailelda järjeldä ja luonnollda salattu wiisaus, josta Dawibdi tässä wärshysä puhuu, ja Ap. Paawali kirjoittaa 1 Kor. 1 Euvusa, alkain wärshysästä 18:sta, ja sen Euvun loppuun asti.

W. 9. "Puhdistu minua J.
sopilla, että minä puhdistuisin: pese minua, että minä lumi walkiafsi tulisin".

Tähän saakka on Dawibdi mitättömäfsi päättännyt, ja kironnut kaiken ihmisten wanhurskouden, wiisauden ja totuuden; ja sitä vastaan ylistännyt ainoastaan tämän totuuden, joka salaudesta on: joka on syndeinsä tundeminen ja tumustaminen; ja tämän salatun wiisauden: joka uskaltaa siihen sulaan Sumalan laupiuteen, jonga kautta Hän, Herra Sumala, tekee syndisä wanhurskailfsi ja pyhifsi, niinkuin myös Ewangelista Johannes siitä kirjottaapi 1 Euv. 12 ja 13 wershysänain: "Kaikille niille, jotka Jeesuksen otit vastaan, andoi Hän woiman Sumalan lapsifsi tulla, jotka uslowat Hänen nimensä päälle. Jotka ei werestä, eikä lihan tahdosta, ei myös miehen tahdosta, mutta Sumalasta syndyneet owat". Sillä näifä sanoifsa myös Johannes kumoon kaataa ja kiroo kaikki, mitä järli autunden asioifsa neuwottelee, ja kaikki mitä ihmiset luonnostansa ja kailista heidän woimistansa, ilman Pyhän Hengen aputa, tekewät ja

eteensä ottawat; ja ilmoittaa sitä vastaan, että ihmiset ei milläkään muulla tavalla synnin, kuoleman ja perkeleen vallan alta pääse vapaitsi, kuin ainoastansa uskon kautta Herran Christuksen päälle, jonga uskon kautta he Sumalan lapset tulevat. — Ja samalla Dawiddi myös tässä hänen Psalmiansa kaiken ihmisen pyhyden ja vanhurskauden kulistaa.

Mutta kuin hän tässä rukoilee, että Sumala händä Isopilla puhdistaisi, ja pefisi lumivalkiaiksi; niin hänen mieleensä on johtunut se (3 Moosen kirjan 14 Luksa, 6 ja 7 versysä) Herralda asetettu tapa: että kuin spitaliset puhdistettiin, niin piti Papin ottamaan Isopin, ja kastamaan sitä tapetun linnun vereen, ja priiskottamaan sitä spitalisen päälle, ja niin händä puhdistaa. Ja kaikki tämä kuvailli ainoastaan sitä puhdistusta Jesuksen veren kautta, joka tapahtuu uskoja Jesuksen päälle, ja joista Ap. Paavali kirjoittaa: Hebr. 12, v. 24. ”Te oletta käynneet sen priiskotus veren tygö, joka parempita puhui kuin Abelin veri.” — Tästä me siis nyt opimme, että kaikki ihmisen voimat ei uletu händä synneistä puhdistamaan; vaan siihen tarvitaan se puhdistus, kuin Sumalalda waitutetaan, Jesuksen veren kautta

ta uskowaisia. Siitä syystä ei Dawiddi-kaan pyttele puhdistamaan ittiänsä; vaan rukoilee: että hän sillä oikialla Isopilla, nimittäin Jesuksen pyhällä seminde werellä puhdistettaisiin, ja pestäisiin niin, että hän tulisi wakkiammaksi kuin lumi. Sillä tällä werellä on se woina, että syndisiä näin puhdistaa. Lue 1 Joh. Ep. 1 L. 7. v. ja Esai. 1 L., 18 v.

Sentähden, jos nyt se kysymyksen tulee: Millä tavalla Sumalan edesä puhdistaisi, eli vanhurskaiksi tultasiin; niin silloin laki ei neuwon-andajaksi meille kelpaa, vaan pitää kaikiista sen waatimuksesta kokonaansa kahdottamaan pois, niinkuin niitä ei oliskaan, ja sitä vastaan ainoastaan Hengen lakia, se on Sumalan armo-lupauksia, kunneldamaan ja vastaan otettamaan; nimittäin tällaisia: että Jesus Christus, Sumalan Poika, on meidän syndeimme tähden kuollut, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty plös”, j. n. e. Nämät ja muut senkaldaiset, owat Sumalan armon ja lupauksen sanat, joissa ei, niinkuin laissa, jotakuta työtä eli welvollisuutta meidän waadita; vaan ainoastansa eteemme asetetaan ja hywäksemme tarjotaan se kokonainen tähdelli-tekeminen, joka on tapahtunut sen yhden,

den, ainoan uhrin kautta (Hebr. 10, v. 14), jona Christus omassa ruumiisansa, ristin puun päällä, uhraisi taivaalliselle Isälleen. Ja tämän uhrin kautta on Moses, ynnä koko Vain kansa, siinä ymmärryksellä mitättömäksi tehty, ettei se saa uskomaisia tuomita, eikä kadottaa.

Sentähden jos tahdot tietää, minkälainen oikia Christitty on, ja missä hänen vanhurskaudensa ja puhtaudenta Jumalan edessä seisoo; niin älä kato häntä luondonsa puolesta, niinkuin hän vanhemmistaan syntynyt on turmelluksen alaisella, ilman totista puhtautta; vaan kato siitä, että hän on vastaudesta syntynyt vedestä ja hengestä. Sillä tämän toisen syntyksen kautta, jona Jumala yksin, ilman kaikkia ihmisen auttelemista, valittiin, on Christitty sielu aivan lumivalkia; eikä se ensimmäinen saastainen syntyminen häntä wahingoittaa taida, vaikka hänen tässä elossa vielä täytyy siitä perityn turmelluksen kantaa tygönänsä. 1 Joh. Ep. 1, 8. Sillä Herra Jumala kaho, kastetuissa ja uskomaisijansa, ainoastaan Jesuksen Christuksen, Hänen rakkaan Poikansa puhtaasta, kalliista verta ja ansoista; jona kaunistuksen ja puhtauden se vastaudesta syntynyt ihminen on kastettu ja uskon kautta pukeutunut päällensä.

Wai-

Waiikka siis yllä oikiain Christitty, luondonsa suhteen, vielä on jotengin saastainen; niin hän kuitengin on puhdas ja lumivalkia siitä syystä, eli siinä tarkoitus: että hän on kastettu ja Pyhän Hengen kautta vastaudesta syntynyt, ja on uskon kautta päällensä pukeutunut Christuksen.

W. 10. "Anna minun kuulla iloa ja riemua; että ne luut ihastuisit, jotta särkeenyt olet".

Tämän wärsyn oikia ja yksinkertainen ymmärrys on tämä: että hän tässä esottaa, minkä kautta syndein andeksi andamus, ja sen myötä seurawa ilo ja riemu saadaan; nimittäin ainoastansa Jumalan sanan "Tuulemisen kautta". Rom. 10, v. 17. Sillä vaikka joku hylt ja päiwät polwillansa ja karmoillansakin rukoillisi; etkis hartaasti, vaikka werkkhynteitä; keltäis' kowasti ihtensä ja mailman; karkis-

alle-annetulla ja kärsiväisellä mielellä To-
wimpiakin wainoja: ja tekis kaikki, mitä
ylsi ihminen ikään tehdä woipi; — Niin
ei tämä kaikki kuitengaan mitään auta,
ei syndein andeeksi saamista, eikä siitä seu-
raavaa iloa ja riemua matkaan saata.
Mutta tämän tekee ja matkaan saattaa ai-
noastansa Jumalan sana, Evangeliumi,
koska sitä uskolla kuullaan. Katso Esaian
55 P. 1—3 wersyyn. Sillä Jumalan sa-
nan kuuleminen uskoa woipi ylsinänsä ih-
misen sydäntä Jumalan kaswoin edesä
rohwaista ja ilahuttaa; ja mitä ikään
muuta ihminen eteensä ottanee ja harjoit-
tanee (ilman uskoa), niin hänen sydämen-
sä ainakin epätiedolla ja epäilyksellä sur-
kasti riepoitetaan; eikä saata oikein tur-
wattuna, iloisenä ja riemullisena olla.

W. 11. ”Peitä kaswos mi-
nun synneistäni; ja pyhi
pois kaikki pahat tekoni.”

Tämä rukous on myös meille peräti
tarpeellinen, niin laurwan kuin täällä e-
län-

länne, sillä meissä on aina synbiä, ja me
tarwitsemme sentähden päivä päivästä
kaswaa ja wawhistua uskalluksesa Juma-
lan laupiuteen. Niinkuin myös pyhä A-
postoli Pietari ja Paawali kehoittawat
sellaiseen uskosa kaswamiseen. — Niin mi-
nä nyt tämän warsyn sillä tavalla ym-
märrän, että se erinomattain neutwo: mi-
tenkä se uskon wanhurskaus ja rauha aina
uudestaankin ja likinäisemmästi kasitettai-
siin; mutta Jumalan wihan pelko ja kauhis-
tus, ja kuoleman hirmuisuus aina enem-
min yliwoitettai-
siin. Tämä nyt ei tapah-
du minkään muun kautta, kuin Jumalan
armon uudistamisen kautta; eli että Herrä
Jumala, niinkuin Dawiddi tässä rukoilee,
ainaan peittää kaswonsa meidän synnis-
tämme, ja pois pyhkii joka päivä ja het-
ki kaikki meidän pahat tekomme. Sillä
waikka uskowaisilla totisesti ja wiisisti on
syndein andeeksi andamus, ja luottamus
Jumalan laupiuteen, ja he niinmuodoin o-
wat tosiaan armosa Jumalan tykönä, Her-
ran Christuksen tähden; niin ei kuitenkään
oma tanto laikka kalwaamasta ja wai-
waamasta meitä, niitten syndein tähden,
kuin meissä vielä jälillä owat. Ja siitä
syystä me tarwitsemme, niinkuin Dawiddi
tässä, aina uudestaankin Jumalan laupiutta

awuksenne huutaa, ja sen turviin uudestaan paeta.

W. 12. "Sumala, luo minun puhdas sydän; ja anna minulle uusi, wahwa hengi".

Tähän asti me olemme läpikäyneet ja selittäneet tämän Psalmiin erinomaisimman osan, jossa me olemme kuulleet Christin opin korkeimmista loppaleista, nimittäin: synnistä, oikiasta parannuksesta, armosta, Christillisestä wanhurskaudesta, ja mitenkä se voitetaan. Ja mitä nyt tässä Psalmisa edespäin seuraa, näkyy mielestäni tarkoittavan niitä Pyhän Hengen lahjoja, kuin seuraavat syndein andeeksi andamusta. Sillä koska Sumala, Poikaansa Christuksen tähden, antaa uskowaisille syndejä andeeksi, ja heitä rakkailliksi lapsilensa ylös ottaa; niin Hän sen jälkeen myös kaunistaa heitä kaikellailla Pyhän Hengen lahjoilla. Ja näistä lahjoista on kirjoitettu tässä ja kahdesa seuraawaisessa wär-

wärsyssä, jotka siis kaikki kolmen yhteen kuuluvat; niinkuin myös jokaitsesta Pyhän Hengen nimi erittäin mainitaan, ja Hän kutsutaan ensin: "Wahwaksi Hengeksi", sita likin "Pyhäksi Hengeksi", ja viimein Sywäksi, eli tarkemmin alku kielen jälkeen, Sywäntahtoiseksi, ja niinkuin Ylittenwuotawaiseksi Hengeksi. — Sillä Sumalan armo ei ole meissä joutilasna, vaan liikkuu ja vaikuttaa alinomaa ja ijankaikiseksi; niin että me Pyhän Hengen awulla wahvistumme uskosa, ja aina enemmin uudistumme Sumalan sanan kuuliafuteen: ajattelemaan ja tekemään ilolla, mitä Sumalalle otollista on, ja lähimmäisellemme awuksi ja hyödytykseksi tulee.

Sillä Sumalan Hengi, joka armon lapsissa elää, ei ole vaikuttamata, eli kuollunna; vaan on elämä ja woimallinen olento. Niinkuin nyt elävän ihmisen ruumiskaan ei koskaan ole niin liikkumatonna, kuin kuollut; vaan niinkauwan kuin hengi hänessä on, niin myös veri suonissa liikkuu. Samalla tavalla myös Pyhä Hengi ei koskaan ole joutilasna uskowaisissa; vaan lakkaamata vaikuttaa ja toimittaa jottaan, kuin Sumalan waldakuntaan kuuluu.

Sanalla sanoden: koska Dawiddi nyt tuntee saaneensa syhdyksensä andeeksi, löhtäneensä armon ja Jumalan ystävyhyden; niin hän tässä edespäin rukoilee Jumalata warjelemaan häntä siitä vaarasta, johon ga saatan kaikella voimalla pyytää usko- waisia langettaa, nimittäin: kuwaillemaan syhdyksensä toista Jumalata, se on: pitämään wääriä ajatuksia Jumalasta. Sentahten Dawiddi tässä rukoilee Wahwaa Hengeä Jumalalta, se on: että tämä oikia Jumalan hywyhyden ja armon tundemisen hänestä, ja kaikisa uskowaisista, päiväpäiwäldä aina enemmin kaswaisi ja wahiwistuisi; — niin että me kaikisa työssä ja kärsimisessä taidaisimme hywillä mielin ja iloisina olla, wakuutettuina siitä, että me Herran Christuksen tähden seisomme armonsa Jumalan tygönä, ja että kaikki meidän työmme ja askareemme Jumalalle telpaawat, myöskin ne halwimmat: niinkuin syhdyminen ja juominen ruumiin tarpeeksi, ja kaikellaiset ulkonaiset toimitukset, kuin säätyhämme kuuluvat. Tällaisen wahwan Hengen mekin tarwitsemme Jumalalta saada; että meidän syhdyksemme siinä puh- taasa Jumalan tundemisessa, ja Hänen armonsa päälle uskaltamisessa niin wahiwistuisi: että wiisisti päättää taidaisimme, kaikkein meidän töittemme ja toimitus- temme telpaawan Jumalalle, ja olewan Hä-

Hänelle hywin otolliset, ei minkään meidän ansiomme eli mahdollisuudemme wuoksi, (sillä kaikki mitä meistä on, on sula saastaisuus) waan uskon kautta meidän Herran Christuksen päälle.

Mutta tällaisen Wahwan Hengen, eli tähdellisemmän uskalluksen Jumalan laupiteen Christuksessa, emme yksikään omasta woimastamme saa; waan Herran Jumalan itensä tähtyy luoda sen meihin. Siitä syystä Dawiddi myös rukoilee tässä: Luo minuun, Jumala puhdas sydän: ja anna minulle uusi wahwa Hengi.

W. 13. ”Älä heitä minua pois kaswois edestä; ja älä minulda ota pois Sinun Pyhää Hengeäs!”

Niinkuin hän edellisessä wärshsä ru- koili uutta, wahwaa Hengeä, se on: wahwan, wiisinn ja tähdellisen Uskon, niinkuin Pyhä Paawali sen kuhtuu, ja tähdellisen Su-

Jumalan laupiuden tundemisen; niin rukoilee hän tässä nyt, ettei Pyhä Hengi otettaisi häneltä pois, ja ettei Jumala heittäis häntä pois kasvoinsa edestä. — Tämän minä taas niin ymmärrän, että se merkitsee lihan ja ruumiin pyhittämistä, eli lihan kuolettamista, ja sitä uutta kuuliaisuutta, kuin totisesti niitä seuramaan pitää, jotka uskon kautta vanhurskaat ovat.

Sen ruoksi rukoilee Dawiddi warjeluksa Jumalalta, ettei hän mahdaisi seurata omia halujansa, ja ettei hän yhtäpäällensä jätettäisi; vaan Pyhän Hengen kautta säilytettäisiin puhdasna ja pyhänä sekä sydämessä, että kaikkisä toisiansa. Sillä tässä ihminen pian langeta taitaa; niin kuin luetaan Matth. 18 l. 23—34 werhsisä, wertaufsesa muutamasta palweliasista. Sillä tämä, joka oli kymmenen tuhatta leiwiskätä welkaa Herrallensa, nöyryytti itensä, rukoilli armoa, ja sai koko welkansa andeeksi. Mutta kohta sen perästä, kuin hän ulos meni, kohtais hän yhden kansa-palwelioistansa, joka hänelle oli ainoastaan wähäisen welkaa; niin julmistui hän yhtäkkiä hirmuiseksi tyranniiksi tätä kansapalweliatansa vastaan, jota hänen olisi pitänyt armahdamaan. Katso näin

näin heikko on ihminen kaikkisä asioissa, ellei hän Pyhäldä Hengeldä hallita. Siitä syystä Dawiddi pyytää niin ahkerasti, ettei sitä häneltä otettaisi pois. Niin tulee meidänkin tehdä; muutoin emme voi hetkeäkään seisowaiset olla.

W. 14. "Anna minulle taas Sinun autuudes ilo; ja sillä Hywällä Hengelläs tue minua".

Tämä on nyt Pyhän Hengen kolmas lahja, josta Dawiddi pyytää ihtellensä annettaa. Sillä Dawiddi seuraa tässä laulusta järjestyksä; niinkuin tahdoisi hän sanoa: Minä olen Jumalan sulasta armosta ja laupiudesta vanhurskas ja otollinen; sillä minä tiedän, ja olen siitä wakuutettu, että syndini ovat minulle andeeksi annetut. Toiseksi minä myös olen pyhitetty; sillä minä waellan uudesta kuuliaisuudesta ja pyhydestä Herran kas-
E 2 khyin

Ehin retkellä, ja tämä Pyhän Hengen lahja kasvaa ja vahvistuu päivä päivälä minussa. Nyt mulda vielä kolmas Pyhän Hengen lahja puuttuu, nimittäin että minun sydämeni ja mieleni iloiseksi ja rohkeaksi tulis: että taidaisin koko mailman edessä pelkäämätää armollisen Sumalani nimeä tunnustaa, joka minun on vanhurskaaksi, puhtaaksi ja pyhäksi tehnyt, juuri armonsta; ja etten enään mildäkään vaaralda annaisi pois peljättä ihtiäni tästä tunnustuksesta. Sillä koska hän tässä hywää, hywäntahtoista Hengeä rukoilee, niin hän sillä toimottaa Sumalalda ihtelensä senkaldaisen hyvän, iloisen, rohkean ja kiitollisen sydämen, kaiken Sumalan suuren armon ja laupiuden suhteen, että hän tämän rakkaan Isänsä kunniaa ja lähimmäisensä autuutta nyt juuri uskollisesti ja mieluisesti lausua edesauttaisi; ilman että antaa lihan heikkouden, mailman wainon, perkeleen peljätysten, eli kuoleman lauhistusten siitä ittiänsä pois peljättää. Niin kuin Paawalikin samallaisessa, pyhässä Hengen rohkeudessa sanoo: "Kuka pitää meitä Christuksen rakkaudesta eroittamaan? Waiwaako, eli ahdistus, eli waino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli mietä?" Rom. 8, 35. — Niin myös Dawiddi tässä rukoilee samankaldaista Hengen rohkeutta ja voimaa, taitaak-

sen-

senä kaikkein edessä tunnustaa Herran Sumalan armoa ilolla, pelkäämätää, ja siinä ylönkatsoa kaikkinaiset waiwat ja wainomiset, jotka senkaldaista tunnustusta aina seuraawat, niinkuin warjo ruumista seuraa selkiällä säällä; josta on kirjoitettu näin: "Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä suuresti waiwataan". Ps. 116, v. 10.

W. 15. "Minä tahdon wädrille opettaa sinun ties; että syndiset tygös palajaisi-wat".

Wasta tässä Dawiddi nyt rupea hywistä toistansa puhetta pitämään; sitten kuin hän uskon kautta on vanhurskaaksi tullut, ja Pyhän Hengen kautta wastaudesta synnytettyksi.

Sillä ensin pitää puun hyvän olemaan, ennenkuin se hyviä hedelmiä kantaa

taa saattaa; niinkuin Christus sanoo: "Tehkää hyvä puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi". Matth. 12, 33 ikään kuin sanoisi Hän: Hukkaan Te hedelmistä huolta pidätten, ellei puu ensin ole hyvä.

Tästä syystä Dawiddikin aina tähän asti ei ole toistanut mitään maininnut-
kaan; waan ainoastaan rukoillut sitä ta-
warata, jota Jumalan piti, sanansa ja
Hengensä kautta, ensin hänesä waikutta-
maan. Mutta nyt, saatuaan tätä armon
ja wanhurskauden kallista tawarata lah-
jaksi Jumalalta, rupea hän myös järjes-
täänsä toistansa puhumaan, jotka aina
seuraamaan pitää, sitten kuin me ensin us-
kon kautta wanhurskaiksi ja uudesta syn-
dyneiksi tulleet olemme.

Tällaiseen uuteen, pyhään elämään us-
kon kautta, kohtuupi Christus sitä Ope-
tuslasta, jolle Hän sanoi: "Seuraa Mi-
nua, ja anna kuolleet haudata kuollui-
tansa". Matth. 8, v. 22. — Jonga sanan
kautta Hän tietää antaa, että kaikki niit-
ten ihmisten tytöt, jotka ei Christusta seu-
raa, (se on: joilla ei uskoa ole), ovat kuol-
luitten ihmisten kelmottomat tytöt. Mutta
si.

sitä vastaan jotka uskon kautta elävät,
niitten tulee siitä ahkeroita, että he niin
tuntisit, ylistäisit, kiittäisit ja saarnaisit
Jumalan laupiutta, että muutkin ihmiset
oppisit sitä tundemaan.

Niin on nyt Christin opin pää-sum-
ma tämä: että koko meidän elämämme,
menestyssemme ja autuudemme seisoo kail-
ti sulasa Jumalan laupiudessa, jonga Ju-
mala sanasansa on ilmoittanut meille, ja
on käskennyt meitä syndisiä tähän laupiu-
teensa Christuksesa, ja Christuksen kautta
toiwomaan. Tästä Jumalan laupiuden ja
Christuksen tundemisesta, uskon kautta, sei-
soo Christittyn Wanhurskaus, niinkuin
Esaia sanoo: "Tundemisensa kautta Mi-
nun wanhurskaus Palweliani monda wan-
hurskauttaa". Esai. 53, v. 11.

Näissä sanoissa ei ole mistäkään Työs-
tä puhuttakaan; waan neuvotaan ainoas-
tansa, ettemme Jumalan tarittua lau-
piutta hyljääsi, mutta ottaisimme uskolla
vastaan ja ihtellemme omistaisimme; jo-
ka on juuri Pyhän Hengen kaikkein suurin
lahja. "Sillä ei usko ole joks miheen." 2
Thess. 3, 2. —

Koska nyt tällä tavalla olemme uskon kautta vanhurskaiksi tulleet, ja olemme uskolla vastaan ottaneet ja sydamme me kätkeneet lupauksen syndein andeeksi saamisesta ja iankaikkisesta elämästä; niin kohta sen päälle seuraa alinomaa ja ijäti: että me Jumalata kiitämme, ylistämme ja kunnioitamme tätä Hänen suurta laupeuttansa ja armoansa.

Mutta koska nyt mailma ei ikään voi tätä kuulla, vaan pikemmin kaikella wälewyydellä ja voimallansa sitä vastaan ihtensä asettaapi, eikä saatan myöskään lepää, eikä lakkaa kaikkinaisten willitysten ja myrskyin kautta estämästä tätä opettamista, ja tukehuttamista tätä Jumalan armon ylistamista meissä ja meidän kuittamme; — Niin siitä syystä on Dawiddi rukoillut, että Jumalan hywä ja urhoollinen Hengi tukeis ja wähwistäisi händä, seisomaan rohkialla mielellä, Herran wälewyydestä, wastoin kaikkia perkeleen ja mailman uhkailemista, waiwaamista ja wainomista, ja taitaaksensa säilähtämättömällä, iloifella urhollisuudella todistaa Herrasta Christuksesta. Niinkuin esimerkiksi Pyhästä Pietarista on kirjoitettu: Ap. Teot 4 L. 8. ja seurawaiset warsyt.

Tämä on nyt se oikia Christin Oppin järjestyks: että nimittäin puu ensin pitää olemaan hywä, niin ei se sitten hedelmitäkään ole; jota ei meidän vastaan seisomme hymärrä. Ja, he kääntävät koko järjestyksen nurin, opettain tällä tavalla: "Jos ihminen tahtoo hurksaiksi tulla: niin pitää hänen hywillä töillänsä sen ansaitsemaan." j. n. e. Sentähden on sangen tarpeellinen, että kaikkina mailman aikoina joku Dawidin kaltaiset löythyisit, jotka urhoollisella hengellä lewittäisit tätä Oppia uskosta ja Christillisestä Vanhurskaudesta; ei ainoastansa niitten seassa, jotka vielä uskona armosta owat, mutta vielä niittengin, jotka owat Jumalan armosa, ja tätä oppia kuitengin ainian vielä tarwitsewat. Sillä juuri nämät tundewat syndinsä, owat usein oman tunnon kanteilda ja kauhistuksilta waiwautut; ja sentähden ottawat kaikella ilolla Armon Ewangeliiumita vastaan. Mutta ne toiset, jotka syndinsä eiwät tunne, ylonkatsowat tosin usiammasti tätä oikiata Oppia; jaa, wieläpä usein sitä wainowattin. Kuitengin ei se heisäkään kaikisa ilman hedelmättä jää. Sillä joka päivä tulee uusia tygö, joitten sydämmiä Jumala on saanut liikuttaa; yhdet tänä-päiwänä, toiset huomena. Koska nyt siis ihmiset, ilman tällaista oppia, eiwät mitengään saa-

saata totuuden tuntuun tulla; niin sentähden Pyhä Hengi niin varmaasti teroittaa, että joka paikassa ja ahkerasti pitää tätä oppia ulos-levitettämään. Maksa-koon, mitä maksais! —

W. 19. "Ne uhrit jotka Sumalalle kelpaavat, ovat murheellinen hengi; ahdistettua ja särjettyä sydäntä et sinä Sumala hyljää".

Tämä wärshy ansaittis, että kullaisilla poolestameilla kirjoitettaa. Sillä tästä nähdään, mitkä uhrit Sumalalle kelpaavat, ja Hänen mielestänsä paremmat ovat, kuin koko mailman Humalan-palvelukset, uhrit ja pyhät menot. — Dawiddi lohduttaa nyt tässä kaikkia murheellisia sieluja, wakuuttain: ettei Sumalalle sen otollisempata uhria saateta antaa, kuin tämä: koska me murheellisella ja ahdistetulla mielellä olemme, ja yhtä hywin juuri siinä pelwosa ja ahdistusessamme,

us-

uskomme, että meillä on Armollinen Sumala Christuksen kautta.

Toiseksi tämä wärshy myös opettaa: että Sumalalle ei muut mitkään uhrit, Sumalan-palvelukset, eikä työt kelpaa; sillä Hän hywästyhy niitä ainoastansa, jotka pelkäävät Hänen nimeänsä, ja toiwovat Hänen laupiuteensa, siinä uskosa, että Sumala on meille armollinen myös silloinkin, koska me suurimmasa wiheliäishydesä tunnemme olemamme, ja luulemme, että me jo peräti Hänelä hyljättyt olisimme. Tämän me näemme Dawidin esimerkistä: (2 Samuelin K. 12 Luku). Koska Nathan sanoi hänelle: "Sinä olet se mies"; niin Dawiddi kowin peljästyi, ja alkoi kantaa sitä uhria Herran eteen, josta tässä on kirjoitettu, sillä hän sanoi: "Minä olen syndiä tehnyt Herraa vastaan". Ja kuin hän sitten Profetalda nämät sanat kuuli: "Niin on myös Herra sinun syndis ottanut pois; ei sinun pidä kuolemaan"; niin on Dawidin uhri walmis ja täysinäinen. Sillä kesken kauhistustansa, Sumalan wihan ja kuoleman tunnoisa, tarttu Dawiddi uskolla lujasti tähän armon, laupiuden ja elämän sanaan.

Ja juuri tästä omasta koettelemuksesta

ies-

sestansa on Dawiddi sitten osannut koloos-
panna tämän wärsyn, josta hän opettaa
meille: sen olewan kaikkein otollisimman
Uhrin Herralle, koska syhminen Jumalan
wihaa ja kuoleman kauheutta tuntee, ja
yhtä hywin siinä uskalttaa sulaan Juma-
lan määrättömään laupiuteen, josta Hän
Christuksesa on meille luvannut ja alttiiksi
pannut; se on, että kesken wihan tunde-
mistä toivoa armoa, ja kesken kuoleman
elämätä. Tämä on se Uhri, kuin Herral-
le kelpaa. —

Mutta meidän pitää koettelemuksesa
ja kiusauksisa oppia tämän konstin; muu-
toin emme sitä woi hymärtääkään: että
murheellinen hengi ja ahdistettu syhdän
saattaa wisisti tietä, olewansa Juma-
lan armosa juuri silloin, koska Jumalan
wiha kaikkein kowimmasti ja tuimimmasti
händä ahdistaa. Sillä murheellisen sie-
lun tulee silmäinsä edessä pitää Jumalan
laupiutta, ja sen päälle asettaa toiwonsa
juuri silloin, kuin hän epä-toiwon ja epä-
lemisen myrskyt tyhönänsä tuntee. Mutta
rauhasa, lewosa ja myötä-läymisessä tu-
lee sitä vastaan taas waeltaa lapselli-
sesa Jumalan pelwosa. Niinkuin kirjoi-
tettu on toisessa paikassa: ”Herralle kel-
paawat ne jotka händä pelkäävät; ja
jot-

jotka Hänen laupiuteensa uskaltawat.”
Psalmi. 147, v. 11. — Niin nyt tämä
wärsy (19.) kuvaa meidän eteemme oikian
Jumalan, se on: opettaa, että Hänen
tyhönänsä on sula Armo ja hywyys;
mutta ainoastansa niille, joilla on mur-
heellinen hengi ja särjetty sydän.

Tätä kyllä joka päivä luetaan, ja
myös usein kuullaan; mutta koska koet-
telemisen hetki tulee, jona tätä oppia itse
työsä pitäisi harjoitettamaan; Ah! niin
silloin owat ne peräti harwat, jotka sitä
konstia osaawat, ja tämän wärsyn neu-
woa tosiaan seuraawat. Silloin saahaan
nähdä, että usiammat, ennen kuin he wie-
lä oikiata ahdistusta tundewatkaan, päte-
newat pois, ja niinkuin pelkurit sotamie-
het, heittävät pois aseensa, kääntävät
sellänsä ja juoksewat matkoihiinsa; — mut-
ta omaksi kadotukseksensa. Sillä myrs-
tyistä sadetta paetesansa, he riendävät
amonaiseen mereen, siinä kuin se swim-
mälänsä on; johon he sitten hukkuwat. —
Mutta sellaisisa koetuksisa pitäisi meidän
sitä vastaan seisoa yhdesä kohden, pyyhä-
wakawina, eikä tätä kampausta paeta,
waan wasta silloin, kuin kowimmasa kil-
woituksesa seisomme, toivoa ja oikein us-
kaltaa Jumalan laupiuteen; niin tähttäin
tätä

tätä uhria, jota Pyhä Hengi tässä wärsh-
sä niin juhlaallisesti ylistää. Sillä tässä
ei se haittaa, vaikka myös heitot ollaan;
antain waan kokonansa paeta matkoihimme,
antain itsemme epäuskon ja saatanan sa-
geiksi. Saa, tämä konstisa tuskin taidat
yhtälään Mestaria löytää; sillä myöskin
ne, jotka ovat siinä koeteldut, ja jossikin
harjaunduneet, pysyvät ainakin vielä
Opetuslapsina. Niinkuin myös Ap. Pa-
wali tunnustaa ittestänsä: "Ei niin, että
Minä sen jo käsittänyt olen, eli jo täydel-
linen olen; mutta minä ahkeroitseen juu-
resti, että minä sen myös käsittäisin, niin-
kuin minäkin Jesuksesa Christuksesa käsi-
tetty olen." Phil. 3: 12. —

Minuolle Sumalalle olkoon Kiitos,
Lunnia ja ylistys iankaikkisesti!
A M E N.

